

IN N OMINE JESU

POSITIONES
NONNULLÆ PHI-
LOSOPHICÆ,

Quas

Divinâ juvante gratiâ,

Mandato & applausu celeberrimæ

Facult. Philosoph.

Sub Moderamine

Amplissimi & præclarissimi VIRI

DN. JOHANNIS FLACHSENII,

Patroni & præceptoris sui ætatèm

maxime suscipiendi

ro consequendâ Magisterii dignitate publico
eruditorum examini modestè siq[ue]it

J A C O B U S J. L U N D I
Aust. Finl.

Die 22. Novemb. Auditorio & loco
consuetis A. 1679.

A B O Æ,

Exculæ apud Viduam Hauttonii, A. T.

PROLOGUS.

Dolendum est, in tantum
à prisca & simplici
integritate seculorum
mores degenerasse, ut
si quid aequum, rectum, laudabile
vel animo mediteris, vel ipso actu
feceris, id zamen ingenti strepitu cor-
rodant, infami cavillatione tradu-
cant, puerile & vacivum clamitantes
ingenium, quod in aliorum opere in-
tuendo quidquam morsibus objectum in-
venire, videre & revelare non possit.
Rectè fundus ille amplissimæ sapien-
tiæ jam suo ævo in vitam mortalium
respiciens, huic tantæ malitiæ sono-

rum illud accommodavit: οἱοι πῦρ βρο-
τὸι εἰσι. Hoc enim, Velleio exponente,
et seculorum ita hominum notatur dif-
ferentia. Quod si reliquorum, vi-
gilijs, sudore, lassitudine elaboratas lu-
cubrationes rigida censura perstrin-
git, quid bis positionibus artificio sin-
gulari nec adornatis, nec ueste de-
centi vel ampliori diffusis ἐξ expo-
lites ab ipso hoc corruptionis globo
fuerit exspectandum? Hic modus
est: quod si quispiam multas prolixo
conficiendo exercitio ἐξ horas ἐξ
tempora impenderit, continuò voci-
ferationibus obvia cuncta turbantur,
hunc talem omnia Philosophorum
scrinia compilasse. Si minus suda-
verit contentus aliquali operā, quam
vel necessitas ad moderationem re-
vocavit, vel libertas ipsa suafit, ad
infimam vulgaris gregis sortem in-
indigi-

indigne relegatur. Hæc sunt iudicis hominum de quibus haud iniuria querelæ feruntur gravissimæ. A scribendi proinde opere prudenti si quiete abstinuisse, Me fersitan, vel à me quod prodit sive excogitatum, sive aliunde collectum, sententijs tam inquis abundè liberarem. Habebunt, in quo sine dubio, linguam exacuerint, fuisse satius tantillum opus intra tecta continere, quam publicæ laci committere. Verum pro me se bonorum candor & applausus steterit, de tantis hostibus mibi triumphasse videor. Nec dubitandi occasionem admitto, constat namqu mihi facti ratio, & bonus eam constare magnificè scio. Nam breviterem hanc vel negligentiam dierum paucitas excusabit, & solennis exterorum ritus, quies in consimili negotio.

*gotio splendidum illud gratissimum
est.*

Nemo silens placuit, multi bre-
vitate loquendi.

*Cæterum de his disquirere jam-
supercedebo: Id tantum superadde-
re necesse est, in æquis judiciis re-
stitudinem ingenij se prodere, in li-
vidis, perversis, inhumanis, ma-
litiam toxicum sui voragine ostentare;
pro ratione morum itaq; quilibet pro-
nunciabit. Nos vero candida bono-
rum judicia magni facimus, reliquo-
rum generoso contemptu spernimus.*

ADSIT

ADSIT FAVOR JEHOVÆ.

POSITIO PRIMA.

Anima humanae origo ac produc^{tio} ad naturales parentes rede & vere refertur.

Veritatis cum sit gravissima jactura, non utile modo, sed & apptimè necessarium est, eam in conspectu semper habere, instar limpidissimæ gemmæ, cuius nitido & prælustri fulgore ad intuitum rapiuntur illi, quibus cum nobilissimis lapillis res est, in eâ haud raro se oblectantes, cum lucri amplissimam spem contineat. Veritatem dixerim pro fœnore esse naturam spectanti, in quam dum inciderit, vel hecatomben cum Pythagorâ immolare non recuset. Fre-

quens ergò sit nobis illius rūmī-
natio, ne dissoluti fulgidissimum
thesaurum nostrapte culpâ, per-
didisse videamur. Nam

..... Ferrum, dum transit in usus
Affiduo splendore micat; vultuque nitenti
Audet ad argenti decus adspirare superbū:
At si longa quies ierit. fnsatur & astram
Vertitur in scabiem, celerique absuntur auro.

Ea si unquam in alia re, certè
in hāc, de qua in præsenti agimus,
fuis cultoribus pretiosa manebit.
His vero rationibus illam, relictis
cæteris, quæ adduci possent, sta-
bilitum imus.

i. Recte rationi convenit ut
generans generet sibi simile in
specie. jam filius patri non esset
similis, si cum illo partem princi-
paliorē, nempè formam pater
non communicaret. Hinc recte
di-

dixit Aristoteles. Homo generat hominem, nisi quid præter naturam fiat; ut equus mulum: & homo non potest esse homo sine animâ rationali, cum sit actus & forma ejus.

2. Quidquid generatur & producitur, illud ratione suæ formæ generatur. Nam si forma extrinsecus introducitur non est generatio, inquit Subtilis Scaliger exercit: 6. Quia generatio est formæ introductio. Idem.

3. Gignit anima animam sui promotione, eadem sanè ratione, quam in accretionibus induit sese in alimenti materiam novam. Et habemus præ oculis exemplum, quemadmodum à lampadis flammâ flammarum excipimus, illâ nihilo secius integra manente, Scaliger.

PO.

POSITIO SECUNDA.

Mundus aeternus non est.

Repugnat enim æternitare gaudere & corpus naturale esse acutissimus fatur Sperlingius. Interim habet hic in quo se avidum sciendi ingenium exercere possit. Diceret: si Deus est creator ab æterno utique mundus est æternus. At: V:P: E: P.

Resp. distinguendū inter creationis decretum quod inde ab æterno fuit, & ejusdem executionem, Hinc regula; Quicquid Cælestē numen ab æterno decrevit in tempore exequitur. Contra Aristotelem.

PO-

POSITIO TERTIA

Sol virtualiter non formaliter est caloridus.

Explicandi hic veniunt termini ut sensus propositionis hujus fiat expeditior. Formaliter calidū id esse ajunt quod per formam seu qualitatem inhärentem quicquid vel objectum vel subjectum est facit æstuare. Sic ignis ad motus aquæ , aquam calefacit. Virtualiter vero ardorem excitat quod non facultate quadam innatâ ex formâ profluente, verum virtute diversarum rerum sibi ad unitarū aliquid facit incalescere. Hoc modo & non alio Princeps siderum, Sol, suas in calefaciendo hæc inferiora partes exequitur. Radijs suis extracta e terris effluvia

fluvia vel atomos igneas conjungit, ob similitudinem, quam haec cum illis habent & sic æstatis ardorem producit.

POSITIO QUARTA

In summo bono determinando veteres non convenere.

Plato in suis ideis delicias & exquisitum oblectamentum ostendit. Cræsus judicium felicitatis suæ a Solone sapientissimo homine petijt, venustrissimum sereputans, quod opulentâ gaza laboraret. Epicurus voluptatum sensu affiebatur, proinde Hunc graviter damnat Cicero, sequenti modo perorans: *Quidquamne bonum est quod non eum qui possidet, meliorem faciat? ut enim quisque maximè est boni particeps, ita & laudabilis maximè: neque enim*

nim ullum bonum, de quo non
is, qui id habeat, honeste possit
gloriari. Quid autem est horum
in voluptate. &c. Et Varro olim in
hac re trecenta amplius seu colle-
gerit seu excogitaverit opinionū
divortia. Aug. lib: 29: de civit.
Dei. Atque sic haud absimiles fu-
ere ijs, qui omnes quidem cibi sva-
vitatem appetunt, vario tamen
ac vario delectantur alimenti ge-
nere. **Appositè Poeta**

*Tres mihi convivæ prope dissentire videntur
Poscentes vario multum diversa palato.*

Nobis vero amplissimum bo-
num est actio non interrupta vir-
tutis & ad vitæ terminum con-
tinuata.

Sed manum de tabula? Bonis me his
satisfecisse non ambigo: Mordentes ve-
ro, lividos, malevolos gratiosos non
exopto, cum gratia malorum tam insi-
da sit ac Ipsi. Vale.

ADDITAMENTA.

*Non omnis propositio syllogistica
in quâ particula negans immediate
copula præmittitur, negativa judicari
debet.*

*Copula propositionis non est ejus-
dem pars materialis, vel formalis
primaria, sed secundaria.*

*Nihil est in intellectu quod non pri-
mum fuerit in sensu.*

*Vir fortis non ideo pugnat ut mor-
tem simpliciter oppetat, sed ideo in-
trepidè pugnat, ut si necessitas mori-
jubeat, fortiter sustineat.*

*Non omnis προσωπληψία damnan-
da, aliqua Εĩ laudabilis.*

SOLI DEO GLORIA.

Præclaræ Indolis & exquisitæ eruditio-
nis lucidè Eximio JUVENI

DN. JACOBO LVBNDI
Philosophiæ CANDIDATO Ingenio-
fissimo, populari & Amico suo maximè
dilecto & nunc pro summis in Phi-
losophia honoribus obtinendis
doctè differenti:

Vlderat ut Phæbus claram certare juventā
Et quæ Parnasso cura laboris erat,
Fatur & hâc Musas compellat voce novenas:
Gaudia sint nostri mox iteranda chori,
Surgite scicelides, studiis date præmia tantis
Ingenium & virtus laurea ferta volunt:
Quandhic noster amor, titulis clarescat & alme
Præmia virtutis, suspicienda, ferat,
Felix ingenio sapiens animoq;, Minervæ
Thesauros adeat, fænora, dona, decus.
Ut pateat: vigilem quæ exornet gloria pubē
Et dedecus quantum non studuisse, siet.

Gratulabundus L.Mq;
deproperabat

JOH. FLACHSENIUS
Acad. h, t, RECTOR.

Fœcunda illa, lucens & amabi-
lis literarum gloria; Et mentes hu-
manas ad veram pietatem erigit; & a-
nimorum vitia quâ datâ portâ dispe-
lit; & orbem actionum ad honestatum
regulas disponit; & cursum vitæ, alias
per ancipitia fluctuantem, unicè ad *Por-*
tum virtutis dirigit. Hoc dum perven-
tum est, cessat illa tot laboribus, tot
sudoribus, tot adversitatibus quæsita
tranquillitas, suorumque fructuum co-
piam uberrimam explicat, involvit,
replicat. Gaudeo igitur & exulto,
cum videam & intelligam, Pereximij
Domini CANDIDATI Principis ami-
corum vigilias, sudores, curam infati-
gabilem, unicè directas ad obtainenda
altissima virtutum privilegia, non mo-
do rectè nunc componi, verum etiam
coronari à regina rerum sapientia.
Vale.

adposuit

DANIEL ACHRELIUS.

